

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 6/07 (od 01.01.2010. godine broj predmeta je K. Po2 br. 22/10)

Glavni pretres 25.09.2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Josipa Balića

Na dan napada na Lovas nalazio se u podrumu svoje kuće. Napad je počeo 10.10.1991. ujutru, granatiranjem, koje je trajalo oko pola sata. Grupe vojnika, predvođene Srbima iz Lovasa, išle su od kuće do kuće i odatle izvodile ljude. Svi Hrvati odvedeni su do centra sela. Žene, deca i starci su vraćeni kućama, a muškarci su zatvoreni. Nakon puštanja iz zatvora, sa još šest-sedam meštana Hrvata radio je na sakupljanju tela Hrvata ubijenih tokom napada na selo. Dok su to radili, pratili su ih naoružani Srbi. Tela ubijenih unosili su na prikolicu traktora i odvozili do seoskog groblja, gde su ih polagali u masovnu grobnicu. Preko njih su rukama nanosili zemlju.

Oko 60-70 Hrvata meštana sela, među njima i on, 17.10.1991. zatvoreni su u dvorištu zadruga, gde su sedeći na klupama proveli noć. Zatvorenci su tokom noći i ujutru tučeni i maltretirani. Vojnik kojeg je znao po imenu Petronije, izdveo ga je iz dvorišta i naredio mu da sa dvojicom drugih vojnika, ode do kuće meštanina Josipa Rendulića. Pridužila su im se još dvojica vojnika od kojih je jedan bio meštanin Lovasa Srbin Miodrag Novaković zvan *Miga*. Odmah po dolasku, vojnici su počeli da tuku Josipa Rendulića, njegovu ženu Evu, Ružu Jonak i njega. Josipa su odveli iza kuće odakle su se čuli pucnji. Misli da je Josip ubijen jer je njegov sin Adam Rendulić pre toga bio direktor zadruga i poznao je optuženog Ljubana Devetaka. Vratili su ga u zadrugu i naterali da očisti krvavo kupatilo, u kojem su prethodne noći ispitivani zavorenici.

Pitanja predsednice veća

Nakon napada na Lovas, optuženi Devetak se predstavljao kao vojvoda, gazda u selu, govorio je da on odlučuje o sudbini Hrvata, a oni koji su mu se u prošlosti na bilo koji način zamerili bili su na listi za ubijanje. Jedan od dobrovoljaca, koga zna kao Nikolu, rekao mu je da naredbe za ubistva Hrvata dobijaju od Srba iz Lovasa. Optuženi Milan Devčić, Željko Krnjajić i Milan Radojčić bili su bliski saradnici optuženog Ljubana Devetaka.

Svi Hrvati su oko ruke nosili belu traku a hrvatske kuće bile su obeležavane belim čaršafima. Srbi su u tom periodu mogli da potpuno nekažnjeno tuku i ubijaju Hrvate.

Hrvati su zatvarani u zadružnom mašinskom parku i u zgradi opštine.

Pitanja članova veća

Odluku o tome ko će od Hrvata biti zatvoren mogli su doneti optuženi Ljuban Devetak ili Željko Krnjajić. Od dobrovoljaca seća se imena: Kosta, Nikola, Petronije, Saša i *Sajdžija*.

Pitanja zamenika tužioca

Tokom noći između 17. i 18.10.1991, ispitivani su i mučeni Luka Balić, Anton, Đuka i Petar Luketić, Alojzije Krizmanić, Stipe Dolački, Marko Damnjanović, Franjo Pandžo, Ivan Vidić, Stjepan Luketić i drugi čijih se imena ne seća.

Pitanja branioca optuženih

Siguran je da je optuženog Željka Krnjajića viđao nekoliko dana nakon napada na Lovas. Prinudni rad u selu i na polju obavljali su samo meštani Hrvati.

Pitanja optuženih

Ne seća se da li su ubijeni Hrvati sahranjivani u plastičnim vrećama. Paljenje hrvatskih kuća vršeno je i na dan napada na Lovas i kasnije. Pre nego što ga je izdvojio iz grupe, Petronije mu je uzeo zlatan lančić koji je nosio oko vrata.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Prisustvovao je sastanku održanom 11.10.1991. u Kino dvorani i seća se da im se tada obratio neko od Srba. Osim sakupljanja i sahranjivanja tela ubijenih Hrvata, bio je angažovan i na poslovima iznošenja tehničkih stvari i vrednijeg nameštaja iz hrvatskih kuća. Te stvari su odnošene, razvrstavane i slagane u zgradi seoske škole. Svi Srbi koje je viđao u Lovasu bili su u uniformama i naoružani.

Suđenje prati 3 člana porodica žrtava.

Fond za humanitarno pravo